Annotatie MVWS Veiligheidsberaad 20 december 2022

Het overleg begint om 19.00 uur. Omdat u het eerste deel moet missen zal het bespreken van de agenda aangepast worden en wordt gestart met agendapunten 1,2 en 4.

Agendapunt 1 – Opening en vaststellen agenda

Agendapunt 2 – Mededelingen

Agendapunt 4 – Covid-actualiteiten

Eerste twee dagen lockdown.

Als u aansluit om 19.30 zal, naar verwachting, gestart worden met agendapunt 3.

Agendapunt 3 – Boosteren

- De GGD-GHOR geeft een presentatie over boosteren.
- U hoeft in principe niet zelf iets toe te lichten.
- Desgewenst kun u gebruik maken van onderstaande informatie.

Agendapunt 5 – Rondvraag en sluiting

Voor uw achtergrondinformatie:

Epidemiologisch beeld 20 december 2021

- Het aantal nieuwe positief geteste personen is op 20 december: **12.220**
- De afgelopen zeven dagen (14 t/m 20 december) werden gemiddeld 14.045 positieve testen per dag geregistreerd. Dat is 19,1 procent minder dan de week ervoor.
- Het 7-daags gemiddeld percentage positief vanuit de GDD-teststraten is 24,1% (12 – 18 december) t.o.v. 23,7% de week ervoor (5 december– 11 december).
- Het 7-daagsgemiddelde ziekenhuisopnames is 242,0 (9 december– 15 december) t.o.v. 292,4 de week ervoor (2 december– 8 december) (bron: St. NICE via RIVM).
  N.B. Het aantal ziekenhuisopnames is inclusief opnames op de intensive care.
- Het 7-daagsgemiddelde IC-opnames is 37,6 (10 december - 16 december) t.o.v. 49,7 de week ervoor (3 december– 9 december) (bron: St. NICE via RIVM).
- Het aantal bezette bedden in de kliniek bedraagt 1815 (20 december) t.o.v. 2.118 de week ervoor (13 december) (bron: LCPS).
- Het aantal bezette bedden op de IC bedraagt 596 (20 december) t.o.v. 630 de week ervoor (13 december) (bron: LCPS).
- De R-waarde op basis van Osiris meldingen op: 0,90 (0,89 – 0,92, o.g.v. 2 december) (bron: RIVM, 17 december). Eerder was de R-waarde: 0.93 (0.91 – 0.94 o.g.v. 29 november) (bron: RIVM, 14 december).

Extra informatie over ECDC

- Sinds 9 december jl. is de inschaling door ECDC als volgt: alle provincies kleuren donkerrood.

Omikron

- Verspreiding:
  - Omikron verspreidt veel sneller dan de deltavariant. Namelijk 2 tot 2,5 dag voor reproductie. Dat zien we uit cijfers in het VK en Denemarken.
  - Ook in Nederland zien we het aandeel snel toenemen (OMT: geschatte groeisnelheid ong. 30% per dag met een aandeel van 1,2% op 5 december, 3,l7% op 12 december, 11,7% op 13 december, 14,1% december en 24,9 op 15 december.)
  - Het OMT verwacht dat deze variant in december nog de dominante variant in Nederland wordt.

  Besmettelijkheid:
  - Er is waarschijnlijk een verhoogde besmettelijkheid en kortere generatietijd.

  Immuniteit:
  - De eerste studies duiden op een verminderde effectiviteit van immuniteit door vaccinatie of eerder doorgemaakte infectie.
  - Een booster kan de bescherming weer verhogen:
    - Ondanks dat de omikron-variant een aantal aanpassingen heeft, kan ons afweersysteem het virus herkennen en aanpakken als er voldoende antistoffen zijn.
    - Een boosterprik is nodig om een voldoende hoge hoeveelheid antistoffen te krijgen als de vaccinatie al even geleden is.
    - Een booster zorgt namelijk voor een oppepper van het afweersysteem.
    - Kort na vaccinatie heb je veel antistoffen in je lichaam.
    - Na de booster neemt de bescherming tegen infectie van de omikron-variant weer snel toe.
    - Het gaat om de 'verse' antistoffen die je nodig hebt om je te beschermen tegen deze variant, dus haal die booster of je eerste prik als je die nog niet hebt gehad.
  - In het VK lijkt de bescherming na de booster met 70-75% toe te nemen.

- Wat we nog **niet** weten:
  - We weten ook niet of deze variant ziekmakender is dan de deltavariant.
  - In Zuid-Afrika lijkt het milder te zijn, maar we weten daarover echt nog onvoldoende. De bevolkingsopbouw daar is anders (jonger) dan in Europa.
  - In het VK en Denemarken zien we dat mildere karakter niet, maar daar zijn de aantallen ook nog te laag om een goede uitspraak over te kunnen doen.

- Dit zal in de komende weken steeds duidelijker worden en we houden dit daarom heel goed in de gaten.

- Internationaal
- Ook Europees wordt aangedrongen op maatregelen.
- Volgens het ECDC is onmiddellijk een sterke reductie van contacten en inzet op het versnellen van de booster nodig om een hoge piek van besmettingen, ziekenhuis- en IC-opnames en sterke overbelasting van de zorg in Europa te voorkomen

Booster

- Door de opmars van de Omikron-variant wordt een boostervaccinatie nog belangrijker.
- Daarom werken we samen met het RIVM en de GGD hard aan de verdere versnelling van de boostercampagne.
- Met de verdere versnelling heeft iedereen van 18 jaar en ouder, die drie maanden of langer geleden de laatste vaccinatie uit de basisserie heeft gehad – of van corona is genezen - de mogelijkheid om in de tweede helft van januari 2022 een booster vaccinatie te krijgen.
- Daarbovenop zet de GGD alles op alles en doen een extra inspanning om zo veel mogelijk mensen van 60 jaar en ouder vóór de jaarwisseling de boostervaccinatie te hebben gegeven.
- De verdere versnelling van de boostercampagne is een monsterklus voor de GGD'en, maar ik heb er álle vertrouwen in dat zij deze kunnen en zullen klaren.
- Om veilig en zo snel als noodzakelijk de prikken te kunnen zetten, is het essentieel dat we de campagne eenvoudig houden: eenvoud is snelheid.
- Het geven van voorrang aan specifieke groepen zal de campagne onnodig vertragen.
- Laten wij de GGD helpen door zoveel als mogelijk op te roepen om online een afspraak te maken. Een tip voor de oudere avondmensen onder ons: 's nachts schijn je alle slots voor jezelf te hebben.
- Ik vraag ook uw aandacht voor bedreigingen aan het adres van GGD-medewerkers. Mij bereiken signalen dat er op locaties (verbale) agressie plaatsvindt. Dat mogen wij niet accepteren.
- In totaal zijn er 12,1 miljoen volwassenen die gerechtigd zijn om een boosterprik te halen.
  - 12,8 miljoen volledig gevaccineerden minus 700.000 kinderen tussen 12-17 jaar.
  - Hiervan komen circa 500.000 mensen nog niet aan de beurt omdat zij korter dan drie maanden geleden gevaccineerd zijn.
  - Circa 600.000 Nederlanders hebben recent COVID doorgemaakt of krijgen dit nog in de komende weken waardoor ook zij nog niet in aanmerking komen voor een booster.
- Tot en met zondag 19 december zijn er naar schatting bijna 2 miljoen derde- en boosterprikken gezet.
- Dit zorgt voor een opgave van 9 miljoen prikken die gezet moeten worden tot de tweede helft van januari 2022.

Zorgcapaciteit

Huidige Fase 2 d

- Momenteel bevinden we ons nog in fase 2d van het Opschalingsplan IC van het Landelijk Netwerk Acute Zorg (LNAZ) .
- In deze fase worden o.a. de volgende maatregelen genomen:
  - Ziekenhuizen schalen hun IC-bedden op naar 1.250 IC-bedden. Als het nodig is, kunnen ziekenhuizen tijdelijk opschalen naar 1.350 IC-bedden.
  - Ziekenhuizen schalen alle planbare zorg af;
  - Personeel uit poliklinieken worden waar nodig ingezet in de ziekenhuizen om de kritiek planbare zorg te kunnen blijven leveren.
  - Waar nodig wordt ook de kritiek planbare zorg afgeschaald.
  - COVID IC-patiënten worden overgeplaatst naar Duitsland.
  - In de eerstelijnszorg is er opgeschaald naar 750 tijdelijke bedden buiten het ziekenhuis. Dit kunnen we maximaal verder opschalen naar 1.100 bedden.
  - COVID-zorg thuis, inclusief zuurstof, wordt zoveel mogelijk ingezet onder toezicht van huisartsen.
  - Defensie wordt ingezet om te helpen met het inrichten van extra bovenregionale beddencapaciteit voor COVID-patiënten.
  - We blijven inzetten op maximale landelijke patiënten-spreiding.

- Vandaag lagen er 2.411 Covid patiënten in de ziekenhuizen, waarvan 596 op de IC.
- We hebben de afgelopen week gezien dat we over de piek van de delta-variant heen waren.

- De maatregelen hadden duidelijk effect. We zagen de instroom in de ziekenhuizen geleidelijk teruglopen.
- Helaas worden we nu geconfronteerd met een nieuwe variant, de omikron variant.

Voorbereiden op verschillende scenario's
- Deze omikron variant baart grote zorgen.
- Het OMT heeft in haar advies geschetst dat niet kan worden uitgesloten dat de snelle verspreiding van de omikron-variant leidt tot een hoge piek in brede gezondheidszorg.
- En dat terwijl de zorg al onder hoogspanning stond vanwege de aanhoudende, maandenlang druk.

- Het is mogelijk dat de effecten van omikron in één of meerdere specifieke sectoren tot overbelasting leidt.
- Dit is afhankelijk van de besmettelijkheid, en de ziektelast die deze variant brengt
- Veel is nog onbekend. Over de verdere ontwikkeling van deze variant, en over de mogelijke effecten op de zorgvraag.
- Juist vanwege de hoge mate van, vind ik dat we ons maximaal moeten voorbereiden op álle mogelijke scenario's die zich in de verschillende sectoren kunnen voordoen.
- Ik denk dan aan breed aan de zorg, dus niet alleen de ziekenhuizen, maar bijvoorbeeld ook de VVT, huisartsenzorg en gehandicaptenzorg.
- Meerdere scenario's zijn denkbaar:
- Veel mensen worden ziek van de omikronvariant, maar de ziektelast is relatief laag.
- Veel mensen worden ziek van de omikronvariant en de ziektelast is relatief hoog.

COVID-noodplannen liggen klaar

- De afgelopen maanden is gelukkig al veel in het werk gesteld om zo goed mogelijk voorbereid te zijn op een situatie van absolute schaarste.
- Zo liggen er inmiddels in iedere regio en voor iedere zorgsector COVID-noodplannen klaar.
- In deze plannen is uitgewerkt hoe in een crisissituatie alle zorgpartijen met elkaar samenwerken .
- Het doel hierbij is om zo lang mogelijk een aanvaardbare basiskwaliteit van zorg te bieden aan alle patiënten en cliënten.
- Deze noodplannen zijn bedoeld voor fase 3, de situatie waarbij de druk op de zorg zo hoog is dat er sprake is van een zorgcrisis op landelijke schaal.

Omikron-scenario's en de zorgcapaciteit

- Ik laat nu de eerder gemaakte plannen en voorbereidingen voor fase 3 toetsen op de verschillende omikron-scenario's.
- Op die wijze krijgen we scherp waar eventuele aandachtspunten en acties noodzakelijk zijn.
- Ook worden er nu scenario's opgesteld over de zorgvraag die voort kan komen uit de omikronvariant.
- We kijken welke mogelijkheden aanvullend op korte termijn kunnen worden gerealiseerd om de zorg toch met minimaal acceptabele kwaliteit te blijven organiseren en te verlenen.
- Het gaat dan om de situatie waarbij er sprake zou zijn een extreem hoge zorgvraag als gevolg van de deze nieuwe variant.
- Daarbij sluiten we zoveel mogelijk op bij alle huidige (door)ontwikkelingen voor fase 3.

Handhaving corona-toegangsbewijs
MJenV heeft op 14 december 2021 een brief aan de Kamer gestuurd met plan van aanpak handhaving.

Belangrijkste punten hieruit:
- Uit de cijfers blijkt dat de naleving licht verbeterd is en dat er in minder gevallen helemaal niet gecontroleerd wordt. Ondanks deze lichte verbetering zijn we er nog niet.
- Rond de 85-90% QR-code controle, slechts in 27% ID-controle. Wel in 50% een controlevraag (bijvoorbeeld initialen of geboortedatum) als check.
- Ondernemers worden geacht te toetsen of bezoekers een geldig CTB hebben, dat correspondeert met hun legitimatie. Gemeenten doen steekproefsgewijs toezicht.
  Bestuursrechtelijke handhaving door gemeenten is in deze het sluitstuk en heeft het oogmerk om de naleving te bevorderen.
- Bij het opzettelijk niet willen controleren op het CTB zal direct steviger worden gehandhaafd, bijvoorbeeld met een sluiting of het opleggen van een dwangsom.

Verbeterafspraken:

- De grootste winst die we daarbij kunnen behalen, zit bij de naleving en controle. Bij de handhaving is het nauwelijks mogelijk te intensiveren.
- Het kabinet heeft de CTB-plichtige branches tot nu toe ondersteund door voor de periode oktober t/m december 2021 45 miljoen via de veiligheidsregio's beschikbaar te stellen.
- Om de controle van het CTB verder te bevorderen heeft het kabinet in overleg met de VNG, VNO NCW en MKB Nederland besloten de facilitering van ondernemers te intensiveren langs twee lijnen:
    - VNO-NCW en MKB-NL gaan centrale coördinatie en ondersteuning organiseren richting de ondernemers/instellingen/verenigingen in de CTB-plichtige sectoren. De ondersteuning bestaat onder meer uit ondersteuning van gemeenten en ondernemers met het opleiden en werven van CTB-hosts. VNG pakt diezelfde rol op richting gemeenten.
    - Het kabinet maakt extra middelen vrij om bij te dragen in de kosten die ondernemers, instellingen en verenigingen maken voor het controleren van het CTB of hen daarbij anderszins te faciliteren. Het faciliteren kan onder meer door controleurs (CTB-hosts) aan te stellen of door slimme oplossingen te organiseren, zoals centrale controlepunten met polsbandjes.

- In totaal wordt hiervoor 34,5 miljoen euro per maand voor vrijgemaakt.
- In de cijfers van de handhaving zien we dat het aantal lasten onder dwangsom en sluitingen vanaf begin november (week 44) fors is toegenomen ten opzichte van de periode daarvoor. In totaal is er in de afgelopen 5 weken 54 keer een last onder dwangsom uitgedeeld. Daarnaast zijn er 38 preventieve lasten onder dwangsom opgelegd.
- Uit gesprekken (VNG, G4, de Politie en BOA's) blijkt vooral dat het belangrijkste knelpunt de beschikbare capaciteit is, waardoor er maximaal risicogericht en steekproefsgewijs kan worden gehandhaafd. Dit is in lijn met het landelijke afsprakenkader.